

ἡ περίπτωσις συνδυασμοῦ ἀναλυτικῶν καὶ γεωμετρικῶν μετασχηματισμῶν, ποῦ συνιστᾷ κατ' οὐσίαν μίαν νέαν μέθοδον διὰ τὴν κατασκευὴν γραμμῶν καὶ τὴν ἐπίλυσιν διαφορικῶν ἐξισώσεων.

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ.—Ἡ λογοτεχνικὴ ἐπίδρασις τῆς Ἁγίας Γραφῆς ἐπὶ τοῦ ἐθνικοῦ ποιητοῦ Δ. Σολωμοῦ, ὑπὸ Ν. Θ. Μπουγάτσου.
Ἀνεκοινώθη ὑπὸ κ. Παναγ. Μπρατσιώτου.

Εἶναι γνωστὸν ὅτι ὁ ἐθνικός μας ποιητὴς Διονύσιος Σολωμὸς ἐγνώριζε καλῶς τὴν Ἁγίαν Γραφήν (Παλαιὰν καὶ Καινὴν Διαθήκην), τῆς ὁποίας ἔκαμνε δαψιλῆ χρῆσιν¹. Ὁ Σολωμὸς ἐκ παραλλήλου πρὸς τὸ βιβλικὸν θέμα πολλῶν ποιημάτων του μᾶς δίδει ὁ ἴδιος εἰς τὰ ἔργα του 24 παραπομπὰς εἰς τὴν Βίβλον, ἡμεῖς ὅμως ἐσημειώσαμεν περὶ τὰ 250 χωρία τῆς Βίβλου, τὰ ὁποῖα χρησιμοποιεῖ οὗτος ἐμφανῶς ἢ ἐμμέσως εἰς τὸ ἔργον του. Ἐπίσης ὁ ἴδιος ὁ Σολωμὸς ρητῶς ὁμολογεῖ ἑαυτὸν γνώστην καὶ θαυμαστὴν τῆς διδασκαλίας καὶ λογοτεχνικῆς ἀξίας τῆς Ἁγίας Γραφῆς εἰς τὸν «Ὑμνον τῆς Ἐλευθερίας», τὸν «Διάλογον» καὶ τὴν «Γυναῖκα τῆς Ζάκυνθος», καὶ ἐμμέσως ὁμολογεῖ ὅτι ἡ ποιητικὴ του τέχνη δὲν εἶναι μακρὰν τῆς βιβλικῆς².

Ἐκ τῆς προσεκτικῆς συγκρίσεως τῶν κειμένων τῆς Ἁγίας Γραφῆς πρὸς τὸ ἔργον τοῦ Σολωμοῦ καταφαίνεται ἡ μεγάλη ἐπίδρασις τῆς Γραφῆς ἐπὶ τοῦ Σολωμοῦ εἰς τὴν φρασιολογίαν καὶ εἰς τὴν ἰδεολογίαν, καθὼς καὶ οἱ κ. Μπαλάνος, Βέης, Τωμαδάκης, Μπρατσιώτης καὶ Φιλιππίδης παρετήρησαν³, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν ποιητικὴν του τέχνην. Εἰς τὴν ἀνακοίνωσιν ταύτην παρουσιάζω ἐν γενικαῖς γραμμαῖς τὴν λογοτεχνικὴν ἐπίδρασιν τῆς Ἁγίας Γραφῆς ἐπὶ τοῦ Διονυσίου Σολωμοῦ, (ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τῶν ἔργων του), ἐπίδρασιν ἢ ὁποῖα διακρίνεται εἰς τὸ ἐν γένει ὕφος τοῦ Σολωμοῦ, εἰς τὴν χρῆσιν τῆς ἀλληγορίας καὶ ποιητικῶν τινῶν εἰκόνων, ἰδίᾳ ὅμως εἰς τὴν χρῆσιν τῶν σχημάτων τοῦ λόγου τῆς παλλιλογίας καὶ δὴ τοῦ παραλληλισμοῦ.

¹ Κ. ΣΤΡΑΤΟΥΛΗ, Λόγος ἐπικήδειος εἰς τὸν ποιητὴν τῆς Ν. Ἑλλάδος τὸν Κόμητα Δ. Σολωμὸν (Ζάκυνθος, 1857), σ. 7. Δ. Γ. ΚΑΝΑΛΕ, Σολωμὸς καὶ Δώρα Ἰστρία (π. Ἐθν. Βιβλιοθήκη, 4 1868-69, σ. 320). ΙΑΚΩΒΟΥ ΠΟΛΥΛΑ, Ὑποσημειώσεις εἰς τοὺς «Στοχασμοὺς τοῦ Ποιητοῦ» τῶν «Ἐλευθέρων Πολιορκημένων» τοῦ Σολωμοῦ.

² Ἴδε ἰδίως «Ὑμνον Ἐλευθερίας» (στρ. 118 κ.ἐξ.), «Διάλογον» («Ἀγιώτατα λόγια...»), «τὴν Γυναῖκα τῆς Ζάκυνθος» (5, 10).

³ Δ. ΜΠΑΛΑΝΟΣ, Ν. Ἐστία, 15, 1934, σ. 524-42. Ν. ΒΕΗΣ, Ν. Ἐστία, 27, 1940, σ. 342. Ν. ΤΩΜΑΔΑΚΗΣ, Φιλολογικά, Ἀθήναι, 1935, σ. 13. Ὁ Σολωμὸς καὶ οἱ ἀρχαῖοι (ἈΦ., 1943), σ. 84-94. Ὁ Σολωμὸς καὶ ἡ Ἀγ. Γραφή, εἰς π. «Ὁ Αἰώνας μας», 1949, σ. 173-4. Π. ΜΠΡΑΤΣΙΩΤΗΣ, Ἡ Ἀποκάλυψις τοῦ Ἰωάννου (ἈΦ., 1950), σ. 58. Δ. ΦΙΛΙΠΠΙΔΗΣ, Ἐκκλησία, 24, 1947, σ. 105.

Ὁ Σολωμός, ὡς γνωστόν, ἐδημιούργησεν ἐξαιρετον προσωπικὸν ὕφος, συνδυάζων τὸ ρωμαντικὸν καὶ τὸ νεοκλασσικὸν στοιχεῖον. Εἰς τὸν συνδυασμὸν τοῦτον διακρίνομεν εἰς τινα σημεῖα τοῦ ἔργου του τὴν συνύφανσιν ἀποχρώσεων τοῦ ὕφους γραφικῶν τινων περικοπῶν. Ἀναφέρω ἐνδεικτικῶς ὅτι ἀποχρώσεις τοῦ ὕφους τῆς Ἀποκαλύψεως διακρίνομεν μάλιστα εἰς τὸ ἡμιτελὲς ἔργον τοῦ Σολωμοῦ «Κρητικός»¹, τὸ δὲ ὕφος τῶν Θυρήων τοῦ Ἱερεμίου διακρίνομεν εἰς τὸ Α΄ Σχεδιάσμα τῶν «Ἐλευθέρων Πολιορκημένων» του.

Ὁ Σολωμός εἰς τινα Ἰταλικὰ σονέττα τῆς νεότητός του ἀναπτύσσει ρητὰ ἢ ποιητικὰς εἰκόνας ἐκ τοῦ Ἡσαίου, ἀλλ' ἰδίως ἐκ τοῦ Ἄσματος Ἀσμάτων. Εἰς τὰ σονέττα αὐτὰ ἐξ ἐπιδράσεως τοῦ Ἄσματος Ἀσμάτων χρησιμοποιεῖ τὴν βιβλικὴν ἀλληγορίαν καὶ τὴν ἀλληγορικὴν ἐρμηνείαν, ὑπερβάλλων δὲ καὶ αὐτὴν τὴν Βίβλον φθάνει μέχρι τοῦ μυστικισμοῦ. Εἰς ἐν μάλιστα σημεῖον ἐρμηνεύει ἀλληγορικῶς ρεαλιστικὰς ἐκφράσεις τοῦ Ἄσματος Ἀσμάτων².

Ὁ Σολωμός χρησιμοποιεῖ ποιητικὰς εἰκόνας ἐξ ἐπιδράσεως τῆς Ἀγίας Γραφῆς. Ἐξ αὐτῶν θὰ ἀναφέρω μόνον δύο, τῶν ὁποίων ἡ προέλευσις ἀπησχόλησε καὶ τοὺς Δεβιάζην, Τωμαδάκην, Βέην καὶ Φ. Μιχαλόπουλον, χωρὶς οὗτοι νὰ καταλήξουν εἰς τὰ αὐτὰ συμπεράσματα.

Ἡ δευτέρα στροφή καὶ γνωστὴ ἐπωδὸς τοῦ «Ὑμνου τῆς Ἐλευθερίας»,

Ἄπ' τὰ κόκκαλα βγαλμένη τῶν Ἑλλήνων τὰ ἱερά.

προῆλθεν ἐκ τοῦ γνωστοῦ ὄραματος τοῦ προφήτου Ἰεζεκιήλ (37, 1-14), τὸ ὁποῖον ἀναγιγνώσκεται ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας μας τὴν νύκτα τῆς Μ. Παρασκευῆς μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν ἐκ τῆς περιφορᾶς τοῦ Ἐπιταφίου. Πολλοὺς καὶ μάλιστα Ζακυνθίους ἐνέπνευσε τὸ ὄραμα τοῦτο. Ἐτέθη λοιπὸν τὸ πρόβλημα, ἐὰν ὁ Σολωμός εἶχε ὡς ἄμεσον πηγὴν τὸν Ἰεζεκιήλ ἢ Ζακυνθίους συγγραφεῖς. Φρονῶ ὅτι δυνατὸν νὰ ἐγνώριζεν ὁ Σολωμός τοὺς ἀναφερθέντας συγγραφεῖς, ἀλλὰ ἐγνώριζε καλῶς καὶ αὐτὸ τὸ ὄραμα τοῦ Ἰεζεκιήλ, διότι ὁ ἴδιος χρησιμοποιεῖ τοῦτο εἰς ἄλλην ποιητικὴν εἰκόνα, εἰς τὰς στροφὰς 48-57 τοῦ αὐτοῦ «Ὑμνου τῆς Ἐλευθερίας» καὶ εἰς ἄλλα ποιήματά του, καθὼς καὶ εἰς τὴν πολὺ προγενεστέρως γραφεῖσαν «Ode per Prima Messa» ὑπὸ διάφορον μορφήν.

Ἄλλο πρόβλημα εἶναι ἡ πηγὴ τοῦ κλασσικοῦ διὰ τὴν νεοελληνικὴν λογοτεχνίαν στίχου³.

¹ Τὸ μυστικοπαθὲς ὕφος, αἱ ζωηραὶ καὶ παραστατικαὶ λέξεις («ἡ φεγγαροντυμένη», ἡ «θύρα τῆς Παράδεισος» κλπ.), ἡ ἐναλλαγὴ τῆς ἐντόνου συγχύσεως τοῦ φυσικοῦ κόσμου καὶ τῆς πλήρους γαλήνης, τὰ ὄραματα, οἱ συμβολισμοὶ κλπ.

² Δ. ΣΟΛΩΜΟΥ, Ἄπαντα, ἔκδ. Ζακύνθου, 1885. Σονέττον 18ον.

³ Πόρφυρας 6, 2. Ἐλεύθεροι Πολιορκημένοι Β' 36.

*Ἄνοιχτά πάντα κι' ἄγρουπνα τὰ μάτια τῆς ψυχῆς μου,
ἢ Πάντ' ἀνοιχτά, πάντ' ἄγρουπνα τὰ μάτια τῆς ψυχῆς μου.*

Θεωρῶ ἀνεπαρκῆ τὰ μέχρι σήμερον λεχθέντα. Φρονῶ δὲ ὅτι ὁ στίχος οὗτος, ὡς πρὸς τε τὴν μορφήν καὶ τὸ περιεχόμενον, ἔχει ὡς πηγὴν τὴν Ἁγίαν Γραφήν, καὶ συγκεκριμένως διὰ τὸ περιεχόμενον τὸ ἐδάφιον τοῦ Ἄσματος Ἀσμάτων. Ἐγὼ καθέδω καὶ ἡ καρδία μου ἀγρουπνεῖ¹. Τὸ ἐδάφιον τοῦτο ὁ ἴδιος ὁ Σολωμὸς πρὸ πολλοῦ τὸ εἶχε κατὰ λέξιν χρησιμοποιήσει καὶ τὸ εἶχεν ἀναπτύξει εἰς ἓν τῶν ἰταλικῶν σονέττων του.

Οἱ μελετηταὶ τοῦ ἔργου τοῦ Σολωμοῦ δὲν παρετήρησαν ὅτι ὁ ἐθνικός μας ποιητὴς καθ' ὑπερβολὴν χρησιμοποιεῖ καὶ καλλιεργεῖ τὸ σχῆμα τῆς παλιλλογίας καὶ μάλιστα τὸ σχῆμα τοῦ παραλληλισμοῦ τῆς μορφῆς καὶ τῶν ἐννοιῶν, τὸ ὁποῖον ἔχει ἀναπτυχθῆ ὑπὸ τὴν καλυτέρα του μορφήν εἰς τὴν βιβλικὴν ποίησιν, διὰ τοῦτο χρησιμοποιεῖ τὴν ἐπιστημονικὴν τεχνικὴν ὀρολογίαν τῆς Βιβλικῆς Ἑρμηνευτικῆς. Τὸ σχῆμα τῆς παλιλλογίας εἶναι ἡ ἀπλουστερα μορφή τοῦ λεγομένου παραλληλισμοῦ ἐννοιῶν καὶ λέξεων. Ἐσημείωσα μόνον εἰς τὰ ἑλληνικὰ ποιήματα τοῦ Σολωμοῦ 163 περιπτώσεις χρήσεως τοῦ σχήματος τοῦ παραλληλισμοῦ. Ἐξ αὐτῶν θὰ ἀναφέρω ἐνδεικτικῶς παραδείγματά τινα ἐκ τε τῆς Ἁγίας Γραφῆς καὶ τοῦ Σολωμοῦ.

Συνωνυμικὸς παραλληλισμός.

Ἐκ τῆς Ἁγίας Γραφῆς. *Τι ἔστιν ἄνθρωπος, ὅτι μιμνήσκει αὐτοῦ,
ἢ υἱὸς ἀνθρώπου, ὅς ἐπισκέπη αὐτόν;*

Ἐκ τοῦ Σολωμοῦ. *Νύχτα γιομάτη θαύματα, — νύχτα σπαρμένη μάγια².*

Ἀντιθετικὸς παραλληλισμός.

Ἐκ τῆς Ἁγίας Γραφῆς. *Υἱὸς σοφὸς ἐνφραίνει πατέρα,
υἱὸς δὲ ἄφρων λύπη τῇ μητρὶ.*

Ἐκ τοῦ Σολωμοῦ. *Γλυκεῖά ἢ ζωή — καὶ ὁ θάνατος μαυρίλα³.*

Προσθετικὸς ἢ Συνθετικὸς παραλληλισμός.

Ἐκ τῆς Ἁγίας Γραφῆς. *Ἐποίησε κράτος ἐν βραχίονι αὐτοῦ,
διεσκόρπισεν ὑπερηφάνους διανοία καρδίας αὐτῶν.*

Τὰ ἀναφερόμενα ἐκ τοῦ Σολωμοῦ κατωτέρω παραδείγματα χρησιμοποιοῦν ταυτοχρόνως τὸ σχῆμα τῆς παλιλλογίας.

¹ Ἄσμα Ἀσμάτων 5,2 (Πρβλ. D. SALAMON, Rime Improvisate. Corfu, 1822. Σονέττον 15ον). Ἐπίσης ἰδὲ καὶ Ματθ. 25, 1-13. 26,41. Μαρκ. 13,32-47. Λουκ. 12, 36-38.

² Ψαλμὸς 8,5. Ἐλεύθεροι Πολιορκημένοι Γ' 6, 16.

³ Παροιμίαι 10,1. Λάμπρος. Ἡμέρα τῆς Λαμπρῆς 8.

Σὲ γνωρίζω ἀπὸ τὴν κόψη τοῦ σπαθιοῦ τὴν τρομερῆ
Σὲ γνωρίζω ἀπὸ τὴν ὄψι, ποὺ μὲ βιά μετράει τὴ γῆ.

Χριστὸς Ἀνέστη, ἐπάλλανε μὲ τὰ χρυσᾶ τοὺς χεῖλη.
Χριστὸς Ἀνέστη, ἐκάνανε κί ἀστράφτανε σὰν ἥλιοι.

Ἄλλὰ στῆς λίμνης τὸ νερό, π' ἀκίνητό 'ναι κι ἄσπρο,
ἀκίνητ' ὅπου κι ἂν ἰδῆς, καὶ κατάσπρ' ὡς τὸν πάτο¹.

Κλιμακωτὸς παραλληλισμὸς.

Ἐκ τῆς Ἀγίας Γραφῆς. Φωνὴ Κυρίου συντριβόντος κέδρους
Συντριβει Κύριος τὰς κέδρους τοῦ Λιβάνου.

Ἐκ τοῦ Σολωμοῦ. Τὸ πρῶτον παράδειγμα χρησιμοποιεῖ τὸ σχῆμα τῆς παλλι-
λογίας καὶ τὸ παραθέτω ὡς πρότυπον παραλληλισμοῦ.

Ἀκούω κούφια τὰ τουφέκια,
ἀκούω σφίξιμο σπαθιοῶν
ἀκούω ξύλα,
ἀκούω πελέκια,
ἀκούω τριξιμο δοντιῶν.

*Βαρῶντας γύρου ὀλόγυρα, ὀλόγυρα καὶ πέρα.
Τὰ θέλω ἴγώ, νὰ τὰ ἴχω ἴγώ, νὰ τὰ κρατῶ κλεισμένα².*

Ὁ Σολωμὸς ἔχει πλήρη συνείδησιν τῆς χρήσεως τοῦ παραλληλισμοῦ. Π. χ. εὐρί-
σκομεν τρεῖς παραλλαγὰς ἐνὸς στίχου τοῦ «Κρητικοῦ» (20, 6), τοῦ ὁποίου ὄλαι αἱ λέ-
ξεις ἀλλάσσουν πλὴν μιᾶς, ὁ παραλληλισμὸς ὅμως μένει ἀμετάβλητος. Ἡ ἔκτασις τῆς
χρήσεως τοῦ παραλληλισμοῦ ὑπὸ τοῦ Σολωμοῦ εἶναι ἀνάλογος τῆς λογοτεχνικῆς ἀξίας
ἐνὸς ἐκάστου τῶν ἔργων του.

Σημειωτέον ὅτι τὸ σχῆμα τοῦ παραλληλισμοῦ εὐρίσκεται, κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ
ἦττον, εἰς τὰ λογοτεχνήματα ὄλων τῶν Ἑθνῶν, ἀλλ' ὅμως «ἐν οὐδεμιᾷ παλαιᾷ λο-
γοτεχνίᾳ παρατηρεῖται οὕτω πυκνὴ καὶ οὕτως ἀριστοτεχνικῆ χρήσις τῶν τε διαφο-
ρων εἰδῶν αὐτῆς καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν στίχων, ὡς εἰς τὴν Ἑβραϊκὴν ποίησιν³».

Ποία ὅμως ἡ πηγὴ τοῦ Σολωμοῦ διὰ τὴν χρήσιν τοῦ σχήματος τῆς παλλιλο-
γίας καὶ ἰδίως τοῦ παραλληλισμοῦ; Ἡ ἀρχαία ἐλληνικὴ ποίησις δὲν δύναται νὰ εἶναι
πηγὴ τοῦ Σολωμοῦ διὰ τὰ σχήματα ταῦτα τοῦ λόγου, διότι οὔτε ἐκτεταμένη, οὔτε

¹ Λουκᾶ 1, 51. Ὕμνος Ἐλευθερίας 1. Εἰς Μοναχὴν 2. Ἐλευθ. Πολ. Γ' 6, 11-12.

² Ψαλμὸς 28, 5. Ὕμνος Ἐλευθ. 44. Ἐλευθ. Πολ. Β' 3,9 Ἐλ. Πολ. Γ' 8,5.

³ Π. ΜΠΡΑΤΣΙΩΤΟΥ, Εἰσαγωγὴ εἰς τὴν Π. Διαθήκην, ἔκδ. Α', σ. 271.

ἀριστοτεχνική αὐτῆς χρῆσις γίνεται, μάλιστα δὲ ὑπὸ τοῦ Σωκράτους διακωμωδεῖται ὁ παραλληλισμός¹. Ἡ ὀρθόδοξος ἐκκλησιαστικὴ ποίησις, ἡ ὁποία χρησιμοποιοῦν τὸν παραλληλισμόν, δύναται νὰ εἶναι πηγὴ διὰ τὸν Σολωμόν, διότι ἀπὸ παιδικῆς ἡλικίας παρηκολούθει τὴν λατρευτικὴν ζωὴν τῆς Ἐκκλησίας μας, ἀλλὰ λόγῳ τῆς παιδικῆς ἀνωριμότητός του δὲν δύναμαι νὰ δεχθῶ συνειδητὴν ἐπίδρασιν διὰ τὰ σχήματα ταῦτα τοῦ λόγου, δέχομαι μόνον ὑποσυνείδητον αἰσθητικὴν ἀγωγὴν καὶ προετοιμασίαν τοῦ Σολωμοῦ διὰ τὴν εἰς ὄριμον ἡλικίαν συνειδητὴν ἀποδοχὴν τῶν σχημάτων τούτων. Τὰ δημοτικὰ τραγούδια, τὰ ὁποῖα ἐξ ἐπιδράσεως τῆς ἐκκλησιαστικῆς ποιήσεως χρησιμοποιοῦν τὸν παραλληλισμόν, δὲν δύνανται νὰ εἶναι ἡ κυρία πηγὴ, δύνανται μόνον νὰ εἶναι δευτερεύουσα καὶ ἐνισχυτικὴ τῆς κυρίας πηγῆς, διότι ὁ Σολωμὸς πρὶν μελετήσῃ μετὰ προσοχῆς τὰ δημοτικὰ τραγούδια εἶχε γράψῃ τὴν «Ode per Prima Messa» ὅπου χρησιμοποιοῦν τὸ σχῆμα τοῦτο. Φρονῶ ὅτι μόνον ἡ Ἁγία Γραφή, ἡ ὁποία ἀριστοτεχνικῶς ἀνέπτυξε τὸν παραλληλισμόν, ὑπῆρξεν ἡ κυρία καὶ συνειδητὴ πηγὴ τοῦ Σολωμοῦ διὰ τὸ σχῆμα τῆς παλιλλογίας καὶ τοῦ παραλληλισμοῦ, διότι ὁ ἔθνικός μας ποιητὴς γνωρίζει ἄριστα τὴν Ἁγίαν Γραφήν, «προσπαθεῖ νὰ τὴν ἐνθυμῆται ὅσον τὸ δυνατὸν περισσότερο» καὶ θαυμάζει ὄχι μόνον τὴν ἰδεολογικὴν ἀλλὰ καὶ τὴν λογοτεχνικὴν τῆς ἀξίαν, καὶ διότι τὸ $\frac{1}{5}$ τῶν σχημάτων τοῦ παραλληλισμοῦ, τοὺς ὁποίους χρησιμοποιοῦν ὁ Σολωμὸς, ἀπηχεῖ ἰδέας ἐκ τῆς Ἁγίας Γραφῆς.

Ἐπομένως ἡ λογοτεχνικὴ ἐπίδρασις τῆς Ἁγίας Γραφῆς ἐπὶ τοῦ ἔθνικοῦ μας ποιητοῦ Δ. Σολωμοῦ ὑπῆρξεν ἐνσυνείδητος καὶ πλουσία².

ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ.— Σκέψεις τινὲς ἐπὶ τῶν διαστάσεων τῆς ὀρθογωνίου βάσεως τῶν ναῶν τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς τέχνης, ὑπὸ **Χρ. Μ. Κεφάλαι.** Ἀνεκοινώθη ὑπὸ τοῦ κ. Μιχ. Στεφανίδου.

Α. Λόγοι οἱ ὁποῖοι μᾶς ὠδήγησαν εἰς τὴν ἔρευναν ταύτην.

Ἡ διαίρεσις εὐθυγράμμου τμήματος εἰς μέσον καὶ ἄκρον λόγον, ἡ ὁποία ἀναφέρεται εἰς τὰ στοιχεῖα τοῦ Εὐκλείδου καὶ ἡ ὁποία κατὰ καιροὺς ἔλαβε διαφόρους ὀνομασίας, διότι ἐθεωρήθη ὅτι εἰς πολλὰ ἔδιδε λύσιν, ἐκλήθη κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ 19^{ου} αἰῶνος χρυσῆ τομῆ, καὶ ἐπιστεύθη ὅτι δι' αὐτῆς ἔχομεν κριτήριον ἢ ἀρχὴν τοῦ καλλιστοῦ ὀρθογωνίου.

Ἐπειδὴ πολλοὶ τῶν νεωτέρων συγγραφέων δὲν πιστεύουν εἰς τὴν ὀρθότητα τῆς

¹ Πλάτωνος Συμπ. 196-197.

² Ἀνάπτυξιν τῆς λογοτεχνικῆς ἐπιδράσεως τῆς Ἁγ. Γραφῆς ἐπὶ τοῦ ἔθνικοῦ ποιητοῦ Δ. Σολωμοῦ καὶ πίνακα χωρίων ἑλληνικῶν ποιημάτων τοῦ Σολωμοῦ χρησιμοποιούντων τὸ σχῆμα τοῦ Παραλληλισμοῦ θὰ δημοσιεύσω προσεχῶς εἰς εἰδικὴν μελέτην μου.